

**Ўқув жараёнида интерфаол
технологиялардан фойдаланган
ҳолда талабаларнинг мустақил
фаолиятини ташкил этиш маҳорати
ва маданияти**

- Интерактив метод ҳақида тушунча.
- Дидактик ўйинли дарсларни ўтказиш талаблари.
- Интерактив метод турлари.

- Интерактив методлар - бу жамоа бўлиб фикрлашдан иборат деб юритилади, яъни педагогик таъсир этиш усуллари бўлиб, таълим мазмунининг таркибий қисми ҳисобланади.
- Бу методларнинг ўзига хослиги шундаки, улар фақат педагог ва талабаларнинг биргаликда фаолият кўрсатиши орқали амалга оширилади.

Интерактив методлардан
фойдаланиш инновацион фаолиятдир.
Инновацион фаолиятни энг муҳим
масалалардан бири - ўқитувчи шахси: у
новатор, сермахсул ижодий шахс, кенг
қамровли қизиқиш, ички дунёси бой,
педагогик янгиликка ўч бўлиши лозим.

- Инновацион технологиялар педагогик жараён ҳамда ўқитувчи ва талаба фаолиятига янгилик, ўзгаришлар киритиш бўлиб, уни амалга оширишда асосан интерактив методлардан тўлиқ фойдаланилади.

Дидактик уйинларни ташкил этиш принциплари

- Ишлаб чиқаришдаги реал вазиятни моделини кўчириш ва ишлаб чиқариш динамикасини ҳисобга олиш.

— Ишлаб чиқариш жараёни ривожланиш , доимий ўзгариш характериға эға эканлигини яхши биламиз. Ана шу ўзгарувчанлик ва динамик ривожланиш ишбилармон ўйинларни ташкил этиш жараёнида албатта хисобға олиниши талаб этилади.

- Касбий фаолиятни махзунини ва шаклини ҳисобга олиш.
- Таълимнинг энг асосий вазифаларидан бири юкори малакали кадрларни етказишдир.
- Биз ана шу вазифани бажариш учун хар бир ихтисослик буйича узига хос булган ишбилармон уйинларни ишлаб чикишимиз зарур.

– Жамоа бўлиб иш бажаришига ўргатиш. Бугунги талаба эртага ишчи жамоасига кушилар экан у жамоанинг бир қисми сифатида маълум бир функцияни бажаради. Шу жамоанинг бошқа аъзолари билан биргаликда умумий ишни олиб боради. Шунинг учун жамоа бўлиб иш бажаришни ўргатиш ҳам жуда муҳим.

– Икки планлилик хусусиятини хисобга олиш. Ишбилармон уйинлар ташкил этилар экан улар узида ҳам укув жараёнини ,ҳам ишлаб чиқариш жараёнини акс эттиради. Бу ҳолда икки жараён устма-уст тушади ва бир-бирини тулдиради. Шунинг учун ҳам ишбилармон уйинлар икки планлилик хусусиятига эга бўлиши лозим. Бу укув жараён ва ишлаб чиқариш жараёни:

- Ўқув жараёни- таълим-тарбия .
– ишлаб чиқаришдаги реал вазият.
- Иммитацион моделнинг муаммоли
характерини таъминлаш.

ВАЗИФАЛАРИ

- Эгалланган билимларни текшириш.
- Янги билимларни эгаллаш ва амалиётда текшириб куриш.
- Касбий тайёргарлик (малака, куникма хосил килиш).

Дидатик уйинларни турлари.

- 1. Психотехник уйинлар. Бу гуруҳ воқеликни имитация қилишга эмас, балки биринчи галда талабанинг хотирасини, диққатини, тасаввурини, фикрлаш рефлексини, малака ҳамда куникмаларини ривожлантиришга қаратилган уйинлардир. Улар талабаларни қобилиятларини очиш ва ривожлантиришга қаратилган. Уларга қуйидагиларни киритиш мумкин: Фикрлашга ургатувчи психотехник уйинлар (органайзерлар), ролли уйинлар, ишбилармон уйинлар.

ОРГАНАЙЗЕРЛАР

Талабаларни мустакил
фаолиятини ташкил этишга
қаратилган схема ва жадваллар

СИНКВЕЙН

- Тушунча-от
- 2 суздан иборат сифат
- 3 суздан иборат феъл
- 4 суздан иборат муносабат
- 1 суздан иборат СИНОНИМ
- Укиш
- кизикарли янгилик
- Фикрлаш кобилиятини ривожлантиради
- Маънавий тарбиялашга ёрдам беради
- мутоала

Б/Б/Б (З/Х/У)

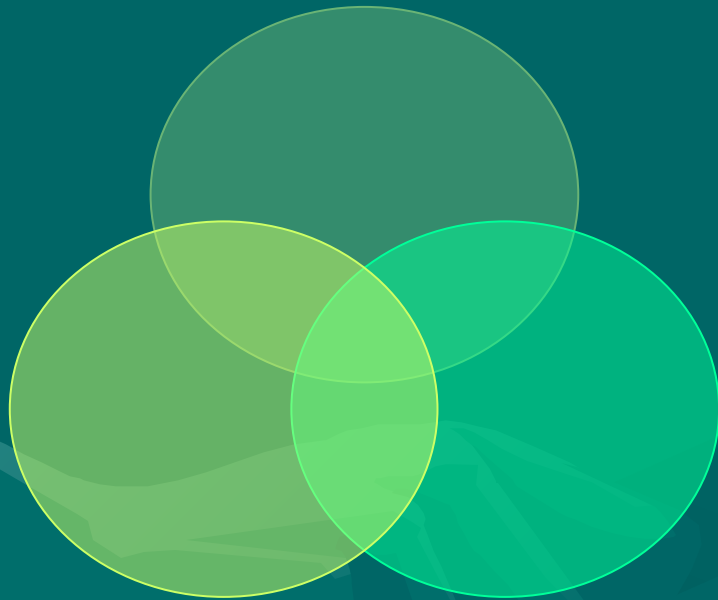
БИЛАМАН	БИЛИШНИ ХОХЛАЙМАН	БИЛИБ ОЛДИМ
1	1	1
2	2	2
3	3	3

Инсерт

- V- биламан (-)- тугри келмади
- (+) –янги ахборот (?) - тушунмадим

V	+	-	?

ОРГАНАЙЗЕРЛАР

- «Венн» Диаграммаси 3 объектни, тушунчани, Ғояни, ходисани таққослаш фаолиятини ташкил этиш жараёнида ишлатилади.

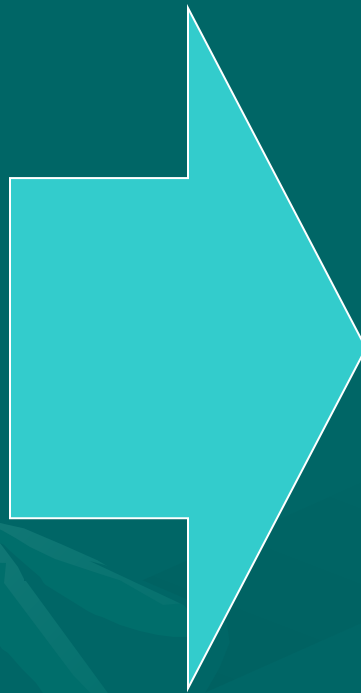
«Венн» Диаграммаси

- 2 объектни, тушунчани, Ғояни, ходисани таққослаш фаолиятини ташкил этиш жараёнида ишлатилади.

ФИКР.МУЛОХАЗА.ИСБОТ

- ФСМУ

- **Ф** – Фикрингизни баён этинг
- **С** – Фикрингизни баёнига сабаб кўрсатинг
- **М** – Фикрингизга мисол келтиринг
- **У** – Фикрларингизни умумлаштиринг, хулосаланг

T- жадвал

Концепцияга, воқеъликка, объектга нисбатан муносабат билдириш учун қўллаш мумкин.

- Талабалар ушбу схемани тузиш қоидалари билан таништирилади
- Якка, жуфтликда ёки гуруҳ ичида схема асосида таққослаш фаолияти ташкил этилади
- Ягона жадвалга туширилади.

T- СХЕМА «Тест назорати»

Ютуғи

- Ватқни тежалиши
- Фронтал ҳолда иш олиб бориш имкони
- Мантқий фикрни ривожлантириш.
- Баҳолаш қулай

Камчилиги

- Нтуқнинг ривожланмаслиги.
- Мулоқатни йўқлиги.
- Ҳамкорликда фаолиятнинг йўқлиги.
- Педагогик муносабатнинг йўқлиги.

SWOT -таҳлили

- S-кучли томони
- W- кучсиз томони
- O- имкониятлари
- T- хавф-хатар

Strengths	Weakness
Opportunities	Threats

ПМИ

ПЛЮС	МИНУС	ИНТЕРЕСНО
1	1	1
2	2	2
3	3	3

АВВ

Алтернативы	Варианты	Возможности
1	1. 2	1 2
2	1 2	1 2

«Нима учун» технологияси

- НИМА
УЧУН БУ
МУАММО
КЕЛИБ
ЧИҚДИ?

– муаммони

аниқлаш, уни ҳал

этиш, таҳлил

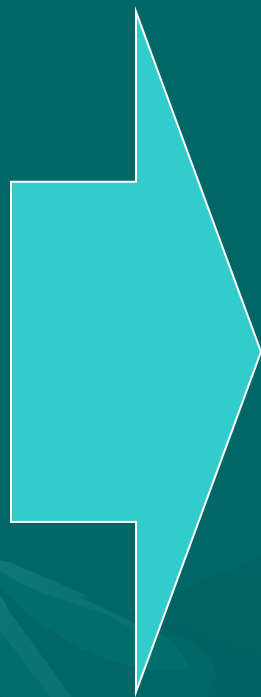
қилиш ва режа-
лаштириш

жараёнида

қўллаш мумкин

Муаммонинг сабаблари аниқланади

- МУАММО

- Сабаб?
- Сабаб?
- Сабаб?
- Сабаб?
- Сабаб?
- Сабаб?

«Қандай» технологияси

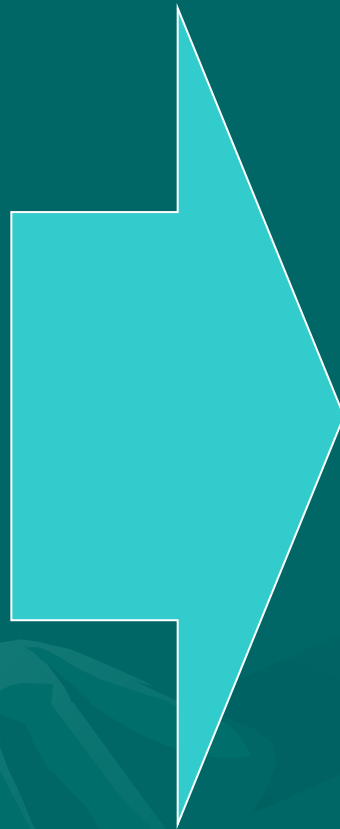
- ҚАНДАЙ
ҚИЛИБ
МУАММОНИ
ҲАЛ ЭТИШ
МУМКИН?

- муаммони Ҳал
этишининг барча
имкониятларини
тадқиқ этиади ва
уларни амалга
ошириш
усулларини ҳам
ўрганади

«БЛИЦ - СЎРОВ» ТЕХНОЛОГИЯСИ

- «БЛИЦ –
- СЎРОВ»
- ТЕХНОЛО-
- ГИЯСИ

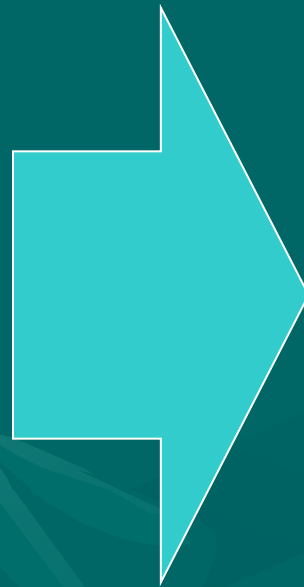
- Кетма-кетликни
ва изчилликни
ўрнатишга
қаратилган
технологиядир

БЛИЦ-СУРОВ ЖАДВАЛИ

Грух баҳо-си	Грух хатоси	Тўғри жавоб	Якка хато	Якка баҳо	Жараён боскичлари
	« »		« »		

КОНЦЕПТУАЛ ЖАДВАЛ

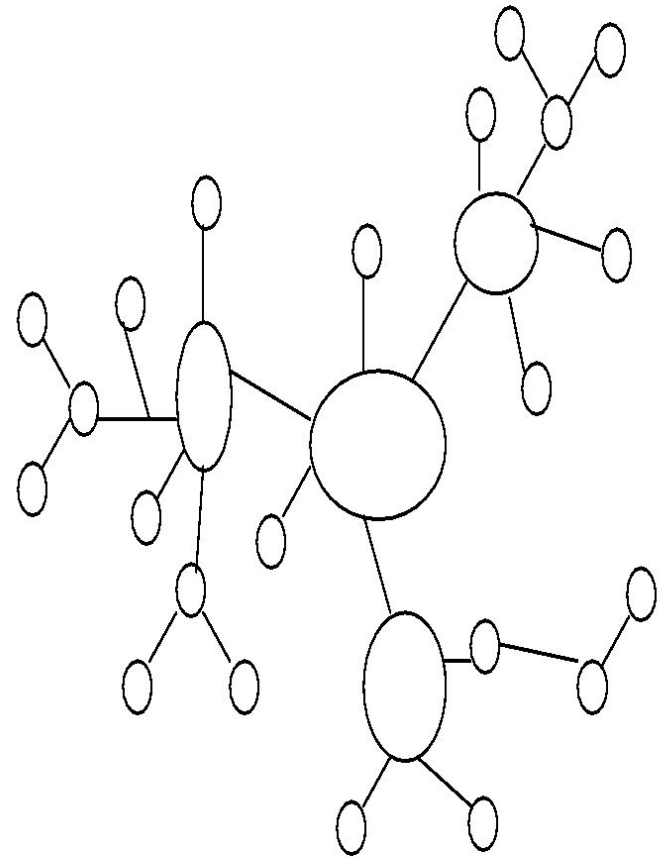
- ГОЯЛАР

- ГОЯЛАРНИНГ
ЖИҲАТЛАРИ
АЛОҲИДА
ТАҚҚОСЛАНА
ДИ

КЛАСТЕР

- Кластер –боғлам.
- Билимларни фаоллаштиришга йўналтиради, фикрловчи жараёнга мавзу
- бўйича янги ассоциатив тасаввурни эркин
- ва очиқ жалб қилишга ёрдам беради.
- Ўқув машғулотининг ҳамма босқичларида
- қўлланилади.

Пинборт техникаси

- Инглизча pin-махкамлаш, bord-доска сўзларидан олинган.
- Муаммони ҳал қилишга оид фикрларни тизимлаштириш ва груҳлашни амалга ошириш, уюшган ҳолда ягона ёки аксинча қарама-қарши позицияни шакллантиришга имкон беради.

ПИНБОРТ ТЕХНИКАСИНИНГ БОСҚУЧЛАРИ

- ЎҚИТУВЧИ МУАММОНИ ЎРТАГА ТАШЛАЙДИ ВА МУҲОКАМА ҚИЛИШНИ СЎРАЙДИ.
- МУҲОКАМА ЖАРАЁНИДА ВУЖУДГА КЕЛГАН БАРЧА ФИКРЛАР АЛОХИДА ҚОҒОЗЛАРГА 2 СЎЗ БИЛАН ЁЗИЛАДИ.
- ҚОҒОЗЛАР ДОСКАГА МАХКАМЛАНАДИ.
- Спикерлар чиқиб, ўзаро муносабатни чизиқлар билан кўрсатадилар ва фикрларни тизимга соладилар.

эссе

- Бу метод кўпинча дарснинг мустаҳкамловчи жараёнида қўллаш мақсадга мувофиқдир. Синф кичик гуруҳларга бўлинади. Гуруҳлар ўз вазифалари билан таништирилади.
- МАСАЛАН: назарий ва малий. Дарснинг асосий қисми ташкил қилингандан сўнг маълумотнинг тематикаси берилади ва ўқувчилар томонидан ўзларига мос тематикада эссе ёзилади. Берилган вақт ичида вазифа бажарилгандан сўнг эсселар гуруҳлар билан алмаштирилади ва текширилади.